

Interstedelijk
Studenten Overleg

**STUDENTEN
REGEERAKKOORD**

10 puntenplan

Toereikende financiering voor elke student.

De aanvullende beurs wordt verbreed en verhoogd. Elke student krijgt een basisbeurs die de tegemoetkomt in het collegegeld, studiekosten en een deel van de huur.

Compensatie leenstelselgeneratie.

Alle studenten die onder het leenstelsel hebben gestudeerd, worden financieel gecompenseerd doormiddel van een vermindering van de studieschuld of contante uitbetaling.

Structurele investeringen in het onderwijs.

Hogescholen en universiteiten krijgen jaarlijks 1,5 miljard euro extra bekostiging om tekorten aan te pakken en gestelde ambities te behalen. De kwaliteitsafspraken worden tot 2028 verlengd

Studentenwelzijn centraal.

Het welzijn van studenten wordt regelmatig inzichtelijk gemaakt. De ministeries van OCW en VWS gaan samen met onderwijsinstellingen en gemeenten zorgen voor preventie, ondersteuning en informatie.

Studenten op de juiste plek.

Het BSA wordt overal vervangen door een alternatief. Studievoorziening wordt op ieder onderwijsniveau verbeterd en er vindt zo min mogelijk selectie plaats.

Versterking medezeggenschap.

Elke instelling krijgt een centrale medezeggenschapscoördinator voor inhoudelijke en operationele ondersteuning. Een nationale campagne vergroot de zichtbaarheid van de medezeggenschap.

Investeren in begeleiding.

Om de capaciteit en kwaliteit van begeleiding te verbeteren wordt er extra geïnvesteerd in studieadviseurs, studentpsychologen en docentbegeleiding.

Docenten van kwaliteit.

In het kader van docentprofessionalisering wordt ingezet op meer om-, op- en bijscholing van docenten. Digitale (didactische) vaardigheden zijn hierbij een prioriteit.

Onderwijs voor arbeidsmarkt.

Elke student krijgt de mogelijkheid om een stage te lopen. Om zicht te houden op de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt wordt dit regelmatig geanalyseerd.

Integrale internationalisering.

Er wordt een landelijke visie op het internationale aspect van onderwijs opgesteld, o.a. met betrekking tot international classrooms en de sociale integratie van internationale studenten.

Inhoud

Inleiding	5
Leeswijzer	6
Probleemstellingen	7
Bekostiging	7
Financiële positie van de student	7
Medezeggenschap	8
Studentenwelzijn	8
Toegankelijkheid	8
Onderwijskwaliteit	9
Arbeidsmarkt.....	9
Internationalisering.....	9
Onderwijsinnovatie	10
Financiële maatregelen.....	11
Beleidsmaatregelen.....	13

Inleiding

We staan aan het begin van een nieuwe kabinetsperiode, vier jaren waarin we studerend Nederland een stap vooruit kunnen helpen. De beleidskeuzes die we nu maken bepalen niet alleen deze vier jaren, maar werken door tot ver in de toekomst van onze studenten en onze samenleving.

De druk op studenten stapelt zich op: ze kampen met toenemende studieschulden, krapte op de woningmarkt en flexibilisering en discriminatie op de arbeidsmarkt.¹ Kwalitatief en toegankelijk onderwijs speelt een grote rol bij het voorbereiden van jongeren op deze uitdagingen. Helaas vormt ook het hoger onderwijs zelf nog te vaak een barrière. Problemen met de toegankelijkheid van het onderwijs, de kwaliteit van het onderwijs en de financiële positie van de student staan veel jongeren in de weg.

De kern van deze problematiek huist in een systeem dat gericht is op studiesucces: het zo snel mogelijk behalen van een diploma. Dat is echter niet waar het hoger onderwijs op ingericht zou moeten zijn, zoals ook uit de ambities van de strategische agenda van OCW blijkt. Het is dan ook zaak om bij beleidskeuzes en het inrichten van het hoger onderwijs studentsucces centraal te stellen:

“Studentsucces betekent het succes dat een student ervaart op het gebied van persoonlijke ontwikkeling en zelfontplooiing door de ruimte die daarvoor geboden wordt. Studentsucces kan voor verschillende studenten verschillende betekenissen hebben.”²

Inzetten op studentsucces is anno nu belangrijker dan ooit. Het doorgevoerde rendementsdenken in het hogeronderwijsbeleid heeft ervoor gezorgd dat de ruimte voor de individuele student alsmat kleiner wordt.

Alvorens de student aan de studie begint doemt het eerste probleem op, studeren is nog niet voor iedereen even toegankelijk. Zo worden jongeren te weinig ondersteund bij het maken van de stap naar het hoger onderwijs, wordt het leenstelsel te vaak als drempel ervaren om aan studeren te beginnen en werken vele selectiemethoden kansenongelijkheid in de hand.

Wanneer de student eenmaal aan een studie is begonnen ontstaat er een enorme druk om deze ook zo snel mogelijk af te ronden. Financiële prikkels zorgen bij onderwijsinstellingen voor een focus op studiesucces en ook onder studenten zelf heerst een prestatiecultuur. Die druk heeft een negatieve invloed op het welzijn van de student, de werkdruk onder docenten en de kwaliteit van het onderwijs.

De potentie die het hoger onderwijs heeft, namelijk het bieden van ruimte voor ontwikkeling doormiddel van onderwijs en onderzoek, wordt niet volledig benut. Het

¹ SER JDC

² Van Veluwen, M. (2020) Wat betekent studentsucces? - Een verkenning aan de hand van verschillende studentenverhalen, p. 3. Interstedelijk Studenten Overleg, Utrecht

huidige onderwijswijssysteem beïnvloedt door een gebrek aan ruimte voor persoonlijke ontwikkeling, druk op de onderwijskwaliteit en het leenstelsel de startpositie van studenten en limiteert daarmee het studentsucces binnen het hoger onderwijs.

In dit regeerakkoord besteedt het Interstedelijk Studenten Overleg (ISO) aandacht aan de grootste knelpunten binnen het hoger onderwijs. Middels verschillende financiële- en beleidsmaatregelen schetsen wij welke keuzes er volgens ons tijdens de komende kabinetsperiode gemaakt moeten worden om de volledige potentie uit het hoger onderwijs te halen. Zo creëren we een toegankelijk onderwijsstelsel waarbij studentsucces de norm is.

Deze veranderingen vragen om substantiële investeringen in het hoger onderwijs en in de individuele student. Wij zien dat deze investeringen lonen. De persoonlijke ontwikkeling van studenten draagt bij aan het menselijk kapitaal van Nederland. Daarnaast stimuleren investeringen in praktijkgericht en fundamenteel onderzoek het innovatievermogen. Op deze manier draagt goed hoger onderwijs bij aan het groeivermogen van onze economie en kunnen we sterker op weg naar de toekomst³.

Leeswijzer

Het Studentenregeerakkoord behandelt de problemen die het hedendaagse onderwijs kent en presenteert hier oplossingen voor. In het hoofdstuk probleemstellingen worden op negen thema's probleemstellingen geformuleerd en onderbouwd. Daarna volgt het hoofdstuk financiële maatregelen waar maatregelen die direct betrekking hebben op investeringen worden opgesomd. Als laatste hoofdstuk worden de beleidsmaatregelen opgesomd.

Om deze hoofdstukken met elkaar te verbinden refereren we in de probleemstelling aan de bijbehorende maatregelen uit de twee daaropvolgende hoofdstukken. Voor financiële maatregelen wordt dat middel de aanduiding [financieel [nummer]] gedaan en voor beleidsmaatregelen middels [beleid [nummer]]. Deze zijn dan weer terug te vinden in de respectievelijke hoofdstukken onder het aangeduide nummer.

³ <https://economie.rabobank.com/publicaties/2019/oktober/50-miljard-euro-investeren-in-onderwijs-en-innovatie-verdubbelt-economische-groei/>

Probleemstellingen

Er zijn enkele factoren die het ideaalbeeld van hoger onderwijs in de weg staan. In dit hoofdstuk gaan we in op de verschillende barrières die studenten tegenkomen in het hoger onderwijs. Hierbij verbinden we de probleemstellingen ook aan de maatregelen die in het regeerakkoord zijn opgenomen.

Bekostiging

Het hoger onderwijs kampt met structurele tekorten, een hoge werkdruk en oplopende studentenaantallen. Deze tekorten worden al langer genoemd, maar zijn recentelijk benadrukt door een kostenonderzoek van PWC.⁴ Daarnaast zorgt de nominale bekostiging voor een hoge druk op instellingen om studenten zo snel mogelijk af te laten studeren. Dit heeft als ongewenst gevolg dat er indirect ook een grote druk op docenten en studenten komt te staan [financieel 1b]. Ook is de afgelopen jaren geld bestemd voor onderwijs structureel ingezet voor het opvangen van tekorten in de financiering van onderzoek. Deze opgebouwde tekorten vullen we aan en we zorgen ervoor dat er geen sprake meer is van structurele onderfinanciering [financieel 1a]. Tevens zorgen wij voor een stabiel en toekomstbestendige bekostigingssystematiek [financieel 1b, 1c].

Financiële positie van de student

De financiële positie van studenten is sinds de invoering van het leenstelsel zwaar onder druk komen te staan. Door de invoering van het leenstelsel is studeren aanzienlijk duurder geworden. Veel studenten moeten momenteel lenen om hun studie(leven) te bekostigen. Dit heeft ertoe geleid dat de gemiddelde studieschuld flink is gestegen. Dit zorgt ten eerste voor een grotere druk op het mentaal welzijn van studenten. Zo hebben studenten die geld lenen voor hun studie meer last van psychische problemen, zoals extreme vermoeidheid en druk om te presteren, dan niet-leners. Ook leiden de hogere kosten van het studeren ertoe dat studenten vaker naast hun studie moeten werken om hun studie te bekostigen⁵. Dit heeft nog te vaak een negatief invloed op hun welzijn en ruimte voor persoonlijke ontwikkeling.

Ten tweede worden middeninkomens het hardst geraakt door het leenstelsel, omdat zij veelal geen of een lage aanvullende beurs ontvangen, terwijl hun ouders relatief weinig bijdragen aan hun studiekosten⁶. Om deze redenen verbreden en verhogen wij de aanvullende beurs [financieel 2a], voeren wij een basisbeurs in [financieel 2b] en compenseren we op gepaste wijze de leenstelselgeneratie [financieel 2c]. Dit laatste om de leenstelselgeneratie niet met een hogere studieschuld en oneerlijke achterstand op te zadelen. Daarnaast zorgen we dat er zicht blijft op de financiële positie van de student zodat

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/02/15/bijlage-3-rapport-toereikendheid-doelmatigheid-en-kostentoerekening-in-het-mbo-hbo-en-wo-o>

⁵ <https://www.iso.nl/2019/01/onderzoek-groot-aandeel-lenende-studenten-ervaart-prestatiedruk-en-psychische-klachten-door-leenstelsel/>

⁶ <https://www.iso.nl/2020/02/middeninkomens-hardst-geraakt-door-leenstelsel/>

er goed beleid kan worden gemaakt [financieel 2d], verlichten we de druk van de studielening op het aanvragen van een hypotheek⁷ [financieel 2e] en behouden we de gunstige afbetaalvoorwaarden voor de studielening en het studentenreisproduct in zijn huidige vorm.

Medezeggenschap

Met het bestaan van medezeggenschap zoals in Nederland beschikt het hoger onderwijs over een belangrijke vorm van formele inspraak van studenten en werknemers van de onderwijsinstellingen. Toch zien we dat er terugkomende problemen ontstaan zoals late betrokkenheid van de raad en te weinig capaciteit voor initiatief vanuit de raad⁸. Een ander probleem is dat de positie van de medezeggenschapsraad vaak afhangt van de ervaring en capaciteit van een raadslid. Hierom gaan we ondersteuning coördineren en de WHW evalueren [beleid 1a, 1d]. Ook is de medezeggenschap momenteel slecht toegankelijk voor internationale studenten vanwege de taal waarin document beschikbaar worden gesteld. Hier gaan wij richtlijnen voor opzetten [beleid 1c]. De medezeggenschap is daarnaast niet erg zichtbaar voor alle studenten binnen instellingen, wat weerslag heeft op de aantrekkingskracht van de medezeggenschap. Om leden van de medezeggenschap niet extra te belasten pakken we dit nationaal op [beleid 1b].

Studentenwelzijn

Welzijn is cruciaal voor het garanderen van studentsucces⁹. Het blijkt echter dat nog veel studenten te hoge druk, stress of onveiligheid ervaren, waardoor hun ruimte voor persoonlijke ontwikkeling wordt belemmerd.¹⁰ Hiermee gaat studeren aan zijn doel voorbij. Maatregelen zoals het leenstelsel of de nominale bekostiging creëren een financiële prikkel voor studenten en instellingen om de studieperiode zo kort mogelijk te houden. Daarnaast leidt het gebrek aan begeleiding of de vindbaarheid daarvan, ertoe dat studenten onnodig lang met problemen blijven rondlopen. Een student moet zijn weg kunnen vinden en ondersteund worden bij een tegenslag, daarom zetten we in op begeleiding van studenten en het vergroten van de zichtbaarheid van het profileringsfonds [financieel 2f, 5a]. Ook verbeteren we het inzicht [beleid 3a, 3c] en de coördinatie tussen betrokken instanties op het gebied van studentenwelzijn [beleid 3b, 3d].

Toegankelijkheid

Toegankelijkheid van het hoger onderwijs dient om kansengelijkheid te creëren tussen Nederlandse jongeren. Wij vinden daarom dat selectie alleen op een wetenschappelijk onderbouwde manier mag worden ingezet. Zo wordt geen enkele groep structureel benadeeld gedurende een selectieprocedure. Daarbij heeft selectie als belangrijkste doel zorgen voor de juiste student op de juiste plek [financieel 5a, beleid 2a, 2b]. De meest

⁷ <https://www.iso.nl/wp-content/uploads/2018/08/Hypotheek-Studieschuld-ISO-Augustus-2018.pdf>

⁸ <https://www.oberon.eu/portfolio/monitor-medezeggenschap-in-het-hoger-onderwijs/>

⁹ <https://www.ecio.nl/wp-content/uploads/sites/2/2020/10/Actieplan-Partnership-Studentenwelzijnversie-def.pdf>

¹⁰ <https://www.iso.nl/wp-content/uploads/2019/11/Analyse-Studentenwelzijn-ISO.pdf>

verregaande beleidsmaatregel, het BSA, is niet het juiste middel hiervoor. Wij zullen daarom het gebruik van een alternatief van het BSA verplichten voor alle instellingen [beleid 2c]. Ook wordt het hoger onderwijs toegankelijker gemaakt voor studenten met een ondersteuningsvraag om kansengelijkheid te vergroten [financieel 5a, beleid 2d]

Onderwijskwaliteit

Achterblijvende investeringen in onderwijs en onderzoek zorgen voor een hoge werkdruk bij docenten wat ten koste gaat van de onderwijskwaliteit. Om de werkdruk onder docenten te verlagen investeren wij in het hoger onderwijs [financieel 1a, 3a]. Ook staan er steeds meer docenten voor de klas zonder dat zij de juiste of voldoende didactische vaardigheden hebben. Hierom investeren we in de scholing van alle docenten [financieel 3b, 3c]. Om onderwijskwaliteit te blijven stimuleren verlengen we de kwaliteitsafspraken [financieel 3a]. Daarnaast vinden wij het van belang dat studenten en medezeggenschap voldoende geïnformeerd zijn om gemaakte afspraken rondom deze kwaliteitsafspraken te blijven monitoren [beleid 1e].

Arbeidsmarkt

De meeste studenten beginnen aan een opleiding om zich voor te bereiden op de arbeidsmarkt, waarbij persoonlijke ontwikkeling en zelfontplooiing van groot belang zijn. Opleidingen dienen studenten dus te voorzien van kennis, vaardigheden, voorlichting en begeleiding die bijdragen aan een goede aansluiting op de arbeidsmarkt. Daarom voeren wij een reguliere analyse van de macrodoelmatigheid van het opleidingsaanbod uit, om zicht te krijgen op de aansluiting van opleidingen op de arbeidsmarkt [beleid 5a]. Om iedere student die dat wil de mogelijkheid te geven een stage te laten volgen creëren wij zicht op stagetekorten en stagediscriminatie [beleid 5c, 5e], stimuleren we werkgevers om stages aan te bieden [financieel 6a; beleid 5f] en krijgen instellingen de mogelijkheid om in te spelen op tekorten [beleid 5d]. Daarnaast zorgen we ervoor dat iedere student een weldoordachte studiekeuze kan maken door intensievere voorlichting aan te bieden [beleid 2d]. De snel veranderende arbeidsmarkt vraagt ook nog om een grotere focus op brede en digitale vaardigheden in het curriculum [beleid 5b].

Internationalisering

Internationalisering in het hoger onderwijs levert voordelen op voor de onderwijskwaliteit en daarmee voor alle studenten. Tegelijkertijd zet de toestroom van internationale studenten de toegankelijkheid en financiering van het onderwijs onder druk, waar op moet worden gelet [beleid 4d]. Er moet zicht zijn op de heersende problemen onder internationale studenten om hier effectief beleid op te kunnen maken, zodat zij zich in Nederland thuis kunnen voelen [beleid 4b]. Het is bovendien belangrijk om de toegevoegde waarde van internationalisering binnen het onderwijs te realiseren [beleid 4a]. Daarnaast is het van belang dat een internationale ervaring voor alle Nederlandse studenten even toegankelijk is, aangezien dit belangrijke vaardigheden verwerft voor de

maatschappij van morgen [beleid 4c]¹¹. De financiële toegankelijkheid van uitwisselingen wordt beïnvloed door meerdere factoren. Studenten moeten bijvoorbeeld bewijzen voldoende financiële capaciteit te hebben om een studie te volgen. Om dit voor meer studenten mogelijk te maken doen wij drie voorstellen [financieel 4a, 4b, 4c]. Ook is Nederland verbonden aan de Europese Hoger Onderwijs Ruimte en aangesloten bij de Bologna afspraken. We moeten ons actief inzetten om te voorkomen dat deze afspraken te veel verouderen, zo blijven we met elkaar onderwijs verbeteren [beleid 4e].

Onderwijsinnovatie

Innovatie in het hoger onderwijs is essentieel om de kwaliteit van het onderwijs op peil te houden. Ontwikkelingen op het gebied van digitalisering zijn veelbelovend, maar werpen ook vragen op. Om op een goede manier de kansen op het gebied van digitalisering te benutten formuleren we een landelijke visie op basis van de lessen die we het afgelopen jaar geleerd hebben [beleid 6c]¹². Flexibilisering heeft de potentie om iedere student een juiste plek en programma te bieden, maar de uitwerking moet nog verder worden onderzocht. We verbreden huidige onderzoeken en pilots en we zetten in samenwerking met het onderwijsveld nieuwe experimenten uit [beleid 6b]. Om innovatie te stimuleren en de kwaliteit van het onderwijs niet uit het oog te verliezen actualiseren we de Wet op het hoger onderwijs en onderzoek [beleid 6a].

¹¹ Van der Zwaan, B. *Three reasons why internationalisation could fail and one why it should not; educating future leadership*. In: *Leading Internationalisation in higher education: people and policies*, J. Beelen and J. Walenkamp (eds.), Den Haag, 2018.

¹² <http://www.iso.nl/wp-content/uploads/2021/02/ResearchNed-%E2%80%93-Ervaringen-van-studenten-met-onderwijs-en-toetsen-op-afstand-tijdens-corona.pdf>

Financiële maatregelen

Het is geen nieuw geluid dat investeren in het onderwijs uiterst noodzakelijk is. Om de knelpunten binnen het huidige onderwijs aan te pakken, dienen er de volgende financiële maatregelen te worden genomen:

1. Bekostiging

- a. De lumpsum voor het hoger onderwijs wordt met 1,5 miljard euro verhoogd om gestelde ambities te behalen en structurele tekorten weg te werken.
 - i. Voor het Wetenschappelijk Onderwijs en Onderzoek ten behoeve van de structurele onder financiering van het wetenschappelijk onderwijs en onderzoek.
 - ii. Voor het Hoger Beroeps Onderwijs ten behoeve van praktijkgericht onderzoek en het voorkomen van studieuitval.
- b. Er komt een verkenning om investeringen in het hoger onderwijs minder op nominale bekostiging te laten steunen.
- c. Indien flexstuderen op grotere schaal wordt uitgerold, beweegt de bekostigingssystematiek mee. Denk hierbij aan een opging van het HO-macrobudget, maar ook een aanpassing in de bekostigingssystematiek.

2. Financiële positie van de student

- a. De aanvullende beurs wordt verhoogd en verbreed om de financiële positie van studenten met ouders met een middeninkomen te verbeteren.
- b. Er wordt een vorm van een basisbeurs ingevoerd die minimaal het collegegeld, de studiekosten en een tegemoetkoming voor de huurkosten dekt.
- c. Alle studenten die onder het leenstelsel hebben gestudeerd, worden financieel gecompenseerd. Het compensatiebedrag wordt berekend op basis van het aantal jaren dat studenten hebben gestudeerd onder het leenstelsel. Dit bedrag wordt in eerste instantie afgetrokken van de studieschuld. Mocht de studieschuld niet bestaan of lager uitvallen dan het compensatiebedrag, wordt dit resterende bedrag direct aan de studenten uitgekeerd.
- d. Het Nibud gaat ten minste tweejaarlijks een Studentenonderzoek uitvoeren, omdat studenten sinds het afschaffen van de basisbeurs niet meer mee worden genomen in de koopkrachtberekeningen. Op deze manier wordt zicht gehouden op de ontwikkeling van de financiële positie van studenten.
- e. De berekening van de maximale hypotheek die men kan krijgen met een studieschuld wordt realistischer. Daarnaast gaat de studieschuld zo min mogelijk meetellen bij het kopen van een huis.
- f. Het profileringsfonds wordt geïntensiveerd en beter onder de aandacht gebracht. Zo ontvangen meer groepen die er recht op hebben deze tegemoetkoming.

3. Onderwijskwaliteit

- a. De kwaliteitsafspraken worden verlengd tot en met 2028.
- b. In het kader van docentprofessionalisering wordt geïnvesteerd in om-, op- en bijscholing van docenten. Daarnaast wordt er geïnvesteerd in BKO- en BDB-trajecten in het hoger onderwijs.
- c. Er komt meer aandacht voor het bijbrengen van digitale (didactische) vaardigheden aan docenten om te zorgen dat digitaal onderwijs verantwoord en van kwaliteit is.

4. Internationalisering

- a. Er wordt ingezet op de erkenning van Nederlandse studiefinanciering in het buitenland als voldoende financiële capaciteit om in dat land te studeren.
- b. Flexibel lenen om een studie in het buitenland te kunnen bekostigen wordt onder de juiste voorwaarden mogelijk gemaakt.
- c. In samenwerking met het Verenigd Koninkrijk wordt een bilateraal beurzenprogramma opgezet om uitwisseling van studenten te bevorderen en financiële barrières weg te nemen.

5. Studentenwelzijn

- a. Er wordt extra geïnvesteerd in verschillende vormen van begeleiding zoals studieadviseurs, studentpsychologen en docentbegeleiding. Deze investeringen komen ten goede aan de capaciteit en kwaliteit van de begeleiding.

6. Arbeidsmarkt

- a. Werkgevers worden gestimuleerd om stageplekken aan te bieden. De Subsidieregeling Praktijkleren wordt uitgebreid en beschikbaar gesteld voor werkgevers die stages aanbieden voor ho-studenten.

Beleidsmaatregelen

Naast financiële maatregelen dienen er ook beleidsmatige verandering plaats te vinden om de huidige knelpunten binnen het onderwijs aan te pakken. Wij zetten daarom in op de volgende punten:

1. Medezeggenschap

- a. Elke hoger onderwijsinstelling stelt een centrale medezeggenschapscoördinator aan, welke adequate inhoudelijke en operationele ondersteuning van de medezeggenschap borgt.
- b. Er komt een nationale campagne medezeggenschap om de zichtbaarheid van de medezeggenschap in het gehele onderwijs te vergroten.
- c. De gedragscode internationale student wordt uitgebreid om zo een minimale toegankelijkheid van de medezeggenschap voor anderstalige studenten te waarborgen.
- d. De Wet Modernisering Universitaire Bestuursorganisatie wordt geëvalueerd met betrokken partijen en experts in de context van de heersende problematiek in de medezeggenschap.
- e. Studenten en de medezeggenschap worden beter geïnformeerd over de kwaliteitsafspraken en gefaciliteerd in de monitoring van de realisatie van de afspraken op hun instelling.

2. Toegankelijkheid

Selectie

- a. Wanneer het nodig is om voor een opleiding selectie toe te passen, mogen alleen wetenschappelijk onderbouwde selectiecriteria worden gebruikt.
- b. Loting inzetten als selectie instrument voor het vergroten van de kansengelijkheid mag alleen als dat gecombineerd wordt met een tweede selectie instrument dat bijdraagt aan het doel: de juiste student op de juiste plek.

Doorstroom

- c. Het gebruik van een alternatief voor het BSA wordt verplicht voor alle instellingen. Er kan bijvoorbeeld gewerkt worden met een niet-bindend studieadvies op basis van door de in samenspraak met de student en instelling opgestelde normen.
- d. Om studenten op de juiste plek te krijgen worden verbeteringen in de studievoorziening doorgevoerd. Hierbij gaat het om voorlichting in het voorgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs, binnen het hoger onderwijs en aan studenten met een ondersteuningsvraag.

3. Studentenwelzijn

- a. Ontwikkelingen rondom studentenwelzijn worden middels herhaaldelijke monitoring inzichtelijk gemaakt. Zo kan adequaat beleid worden gevoerd. Hierbij is ook aandacht voor de prestatiecultuur en de rol die de (flexibele) arbeidsmarkt hierin speelt.
- b. Er wordt zowel op landelijke niveau als op instellingen ingezet op volledige en toegankelijke informatievoorziening met betrekking tot ondersteuning. Op landelijk niveau wordt de website HOtoegankelijk ontwikkeld en gelanceerd. De instellingen dienen samen met hun medezeggenschap te kijken naar hoe de informatievoorziening het beste moet worden ingericht.
- c. Er wordt een ketenaanpak opgesteld tussen onderwijsinstellingen, gemeentes, en de ministeries OCW en VWS. Deze samenwerking dient te worden ingezet voor het verbeteren van informatievoorziening, preventie en ondersteuning.
- d. Er wordt onderzocht hoe mentale gezondheidsvaardigheden kunnen worden meegenomen in het curriculum van zowel het primair, voortgezet als hoger onderwijs. Vroeg inzetten op deze vaardigheden heeft grote positieve impact op de weerbaarheid van studenten.
- e. Op elke instelling dient een ombudsman en vertrouwenspersoon aanwezig te zijn om de sociale veiligheid te bevorderen.

4. Internationalisering

- a. Er wordt een integrale visie over het internationale aspect van onderwijs opgesteld in aanvulling op de bestaande internationale kennis- en talentstrategie. Hierin zijn de realisatie van international classrooms en de sociale integratie van internationale studenten belangrijke thema's.
- b. De uitvoering van jaarlijks onderzoek naar actuele thema's onder internationale studenten, zoals de AISS¹³, wordt geïnstitutionaliseerd om effectief beleid te kunnen ontwikkelen op basis van feitelijke inzichten.
- c. De informatievoorziening omtrent beschikbare buitenlandbeurzen en de toegevoegde waarde van internationale ervaringen wordt verbeterd om de toegankelijkheid ervan te vergroten, in het bijzonder onder het nieuwe Erasmusprogramma en binnen het hbo.
- d. Als de wet Taal en Toegankelijkheid is aangenomen door de Eerste Kamer worden de maatregelen, in het bijzonder het instemmingsrecht van de opleidingscommissie op de taal van de opleiding en de toets anderstalig onderwijs, zo spoedig mogelijk ingevoerd. Hier treffen wij de eerste voorbereiding voor.
- e. Binnen de Bologna afspraken zal Nederland de onderwerpen inclusie, microcredentials en studentparticipatie op de agenda zetten en uitvoering van de bestaande Bologna afspraken in andere aangesloten landen verder ondersteunen.

¹³ <https://www.iso.nl/wp-content/uploads/2020/04/AISS-2020.pdf>

5. Arbeidsmarkt

Macrodoelmatigheid

- a. Er wordt een reguliere macrodoelmatigheid analyse ingevoerd op basis van de eerder uitgevoerde verkenning door het CDHO.
- b. In het curriculum wordt meer ruimte gecreëerd voor het aanleren van relevante brede en digitale vaardigheden.

Stages

- c. Er komt op landelijk niveau zicht op de vraag naar en het aanbod van stages. Op deze manier kunnen tekorten tijdig worden gedetecteerd en waar nodig door instellingen, werkgevers of de overheid worden voorkomen.
- d. Instellingen krijgen de ruimte om in het geval van een stagetekort minder streng te zijn op de praktische eisen (duur, tijdsperiode, etc.) van een stage, zonder te tornen aan de inhoudelijk eisen. Daarnaast kan, in een uiterst geval en in samenspraak met de medezeggenschap, ruimte worden geboden voor het aanbieden van alternatieven.
- e. Stagediscriminatie wordt tegengegaan door werkgevers en studenten bewust te maken van het probleem, stagebegeleiders op dit thema op te leiden en te investeren in ontmoetingen tussen studenten, bedrijven en rolmodellen.
- f. Werkgevers wordt hulp en kennis geboden bij het creëren van stageplekken voor studenten met een ondersteuningsvraag.

6. Onderwijsinnovatie

- a. In samenspraak met het onderwijsveld wordt de WHW geactualiseerd om deze beter aan te laten sluiten bij huidige innovaties op het gebied van digitalisering en flexibilisering. Zo stimuleren we innovatie en houden we zicht op de kwaliteit van het snel veranderende onderwijs.
- b. De experimenten flexstuderen en leeruitkomsten worden uitgebreid. Daarnaast zetten we in samenwerking met het onderwijsveld meer experimenten rond flexibilisering op.
- c. Er wordt een landelijke visie op digitalisering in het onderwijs geformuleerd. Hiervoor gebruiken we de lessen die getrokken kunnen worden uit het digitale onderwijs tijdens de coronacrisis. Vragen over privacy en het mogelijk in de hand werken van ongelijkheid staan ook centraal.

INTERSTEDELIJK
STUDENTEN OVERLEG

Over het ISO

Het Interstedelijk Studenten Overleg (ISO) is de grootste landelijke studentenorganisatie van Nederland en behartigt de algemene belangen van bijna 750.000 studenten aan universiteiten en hogescholen. Het ISO is vaste gesprekspartner van onder andere het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de politieke partijen en de koepels van universiteiten en hogescholen.

Interstedelijk Studenten Overleg

Contactgegevens

 +31 (0)30 2302666

 www.iso.nl

 iso@iso.nl

Bezoekadres

 Bemuurde Weerd O.Z. 1
3514 AN Utrecht

Sociale media

